

Nr 267

Av herrar **Wedén** och **Rydén**, *angående utredning om införande av värdebeständiga bostadslån.*

I en annan denna dag till riksdagen avlämnad motion har hemställts om förnyad utredning om ett allmänt frigörande från statens kapitalbudget av bostadslån under för bostadsbyggandets omfattning och villkor lämpliga former.

Emellertid kan frågan också ställas, om inte så småningom tiden börjar mogna för ett mera radikalt grepp på bostadsbyggandets finansieringsförhållanden. Bland de allvarliga problem, som nu reser sig för denna produktion, står bl. a. utsikterna att utan förfång för andra väsentliga investeringsbehov erhålla en tillräcklig kapitalförsörjning, bostadskostnadernas höjd i nybyggda hus och tendenserna till uppsplittring av bostadskostnaderna i olika åtgångar av hus på skilda nivåer alltjämt i förgrunden.

Intet av dessa problem kan ernå en tillfredsställande lösning på kort tid. Ett långsiktigt perspektiv måste anläggas. Sker så, och under förutsättning att övervägandena frigöres från alltför konventionella tankebanor, är det icke uteslutet, att en ny form av kapitalanskaffning genom värdebeständiga bostadslån kan komma i blickfältet som ett betydelsefullt bidragande medel till en god lösning av dessa frågor.

Om för ändamålet lämpliga kreditinrättningar finge möjligheter att på marknaden introducera värdebeständiga obligationslån och placera de inflytande medlen med indexklausul i bostadsfastigheter, skulle härigenom mycket stora fördelar i olika avseenden kunna uppnås.

För det första skulle, vid en lämplig avvägning av räntesättningen och valörer på sådana lån, bostadslånemarknaden kunna tillföras ett för stora och små kapitalplacerare attraktivt objekt, som kunde underlätta finansieringen av en växande bostadsproduktion genom ett ökat sparande.

För det andra skulle, genom att räntan på värdebeständiga lån naturligtvis kommer att ligga lägre än räntan på lån utan värdebeständighetsgaranti, kapitalkostnaderna för med sådana lån uppförda hus under en avsevärd tid framåt kunna hållas på en väsentligt lägre nivå än den för nybyggda hus nu vanliga. En reduktion av hyrorna i nybyggda hyreshus med inemot 20 % förefaller icke utesluten vid användning av sådana lån och vid oförändrade förhållanden i övrigt. Då bostadskostnaderna i nybyggda hus nu kommit att ligga på en nivå, som av allt flera betraktas som mycket svåröverkomlig, skulle naturligtvis en sådan utveckling vara mycket välkommen.

För det tredje skulle slutligen, då naturligtvis på långt sikt bostadskostnaderna i hus byggda med värdebeständiga lån måste anpassas efter den faktiska penningvärdeutvecklingen, en mera allmän användning av denna låneform bidra till en utjämning av bostadskostnaderna i likvärdiga fastigheter byggda vid olika tidpunkter och motverka de risker för en uppdelning av dessa kostnader på flera olika nivåer, vilken nu är tydlig och som försvårar övergången till en friare och mera normalt fungerande bostadsmarknad.

Med hänvisning till ovanstående hemställes därför,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t anholder om utredning beträffande införande av värdebeständiga bostadslån i avsikt att inledningsvis reducera bostadskostnaderna i nybyggda hus och på längre sikt underlätta övergången till en fri bostadsmarknad vid tillräcklig behovstäckning.

Stockholm den 27 januari 1959

Sven Wedén

Ebbe Rydén

Nr 268

Av herr Rydén, angående viss uppräknings av det under Inkomster av statens kapitalfonder: Statens bosättningslånefond upptagna beloppet.

I en denna dag väckt motion har från vårt håll yrkats på en höjning av räntan på bosättningslån från nuvarande 4 1/4 % till 5 % fr. o. m. den 1 juli 1959.

Häri genom kommer statens ränteinkomster under bosättningslånefonden att öka med ca 75 000 kr. under nästkommande budgetår.

Med hänsyn härtill hemställes,

att riksdagen måtte besluta, att beloppet under titeln Inkomster av statens kapitalfonder, Statens bosättningslånefond uppräknas med 75 000 kr. för budgetåret 1959/60.

Stockholm den 27 januari 1959

Ebbe Rydén